

ΣΑΝ
ΣΗΜΕΡΑ**Γεγονότα**

337 - Ο Κωνσταντίνος Β΄, και ο Κώνστας διαδέχονται τον πατέρα τους, Κωνσταντίνο Α΄, ως συναυτοκράτορες. Η Ρωμαϊκή Αυτοκρατορία μοιράζεται μεταξύ των τριών αυγούστων.

1791 - Η Ουάσινγκτον, πρωτεύουσα των Ηνωμένων Πολιτειών, παίρνει το όνομά της από τον πρόεδρο Τζορτζ Ουάσινγκτον.

1855 - Κριμαϊκός Πόλεμος: Λήγει η πολιτορμία της Σεβαστούπολης καθώς οι ρωσικές δυνάμεις εγκαταλείπουν την πόλη.

1892 - Ο Έντουαρντ Έμερσον Μπάρναρντ ανακαλύπτει την Αμάλθεια, το τρίτο φεγγάρι του Δία.

1923 - Ο Μουσταφά Κεμάλ Ατατούρκ, ιδρυτής της Τουρκίας, ιδρύει το Ρεπουμπλικανικό Λαϊκό Κόμμα.

1941 - Ο Ναπολέων Ζέρβας ιδρύει τον Εθνικό Δημοκρατικό Ελληνικό Σύνδεσμο (ΕΔΕΣ).

1944 - Β΄ Παγκόσμιος Πόλεμος: Το Πατριωτικό Μέτωπο αναλαμβάνει την εξουσία στη Βουλγαρία μέσω στρατιωτικού πραξικοπήματος στην πρωτεύουσα και ένοπλης εξέγερσης στην επαρχία. Εγκαθιδρύεται νέα φιλο-σοβιετική κυβέρνηση.

1945 - Δεύτερος Σινοϊαπωνικός Πόλεμος: Η Ιαπωνία παραδίδεται επίσημα στην Κίνα.

1951 - Ελληνικές βουλευτικές εκλογές: Πρώτο κόμμα αναδεικνύεται ο Ελληνικός Συναγερμός του Αλέξανδρου Παπάγου χωρίς, όμως, να αποκτήσει αυτοδυναμία.

Γεννήσεις

1585 - Αρμάν Ζαν ντυ Πλεσσί ντε Ρισελιέ, Γάλλος καρδινάλιος

1828 - Λέων Τολστόι, Ρώσος συγγραφέας

1873 - Μαξ Ράινχαρντ, Αυστριακός σκηνοθέτης και ηθοποιός

1922 - Μανώλης Γλέζος, Έλληνας πολιτικός

1923 - Ροζίτα Σώκου, Ελληνίδα δημοσιογράφος, συγγραφέας και μεταφράστρια

1925 - Βάσω Δεβετζή, Ελληνίδα πιανίστρια

1949 - Σουσίλο Μπάμπανγκ Γιουντχογιόνο, Ινδονήσιος στρατηγός και πολιτικός

1960 - Χιου Γκραντ, Άγγλος ηθοποιός

1966 - Άνταμ Σάντλερ, Αμερικανός ηθοποιός

Θάνατοι

1398 - Ιάκωβος Α΄, βασιλιάς της Κύπρου

1901 - Ανρί ντε Τουλούζ-Λωτρέκ, Γάλλος ζωγράφος

1942 - Ρώμος Φιλύρας, Έλληνας ποιητής

1976 - Μάο Τσετούνγκ, Κινέζος πολιτικός

1978 - Τζακ Γουόρνερ, Καναδός κινηματογραφικός παραγωγός

1982 - Απόστολος Παπαγεωργίου, Έλληνας πολιτικός

2019 - Λαυρέντης Μαχαιρίτσας, Έλληνας τραγουδιστής

Διάλογος με τον Γιώργο Μιχελακάκη για την Ιστορία και την ιστορική συνείδηση

Πες μου πως βλέπεις την ιστορία για να σου πω ποιος είσαι

Ο Ζωγράφος και συγγραφέας Γιώργος Μιχελακάκης

Όποιος επιθυμεί να επικοινωνήσει με τον Γιώργο Μιχελακάκη ή να καταθέσει τις απόψεις του μπορεί να στείλει email στις ηλεκτρονικές διευθύνσεις gmichelpaint@gmail.com ή kosmos@kosmos.com.au ή επιστολή στην διεύθυνση **Kosmos Newspaper, 654 New Canterbury Road, Hurlstone Park NSW 2193.**

Η ξένη προστασία και η Ελλάδα (9). Η έννοια της πατρίδας

Είπαμε από τα προηγούμενα άρθρα, ότι οι μεγάλες αυτοκρατορίες του 18ου και 19ου αιώνα, δεν είδαν με καλό μάτι τις απόπειρες των καταπιεσμένων ελλήνων να αποκτήσουν την ελευθερία τους. Ιδιαίτερα μετά τις επαναστάσεις στην Αμερική και τη Γαλλία, οι οποίες έφεραν στο προσκήνιο την ιδέα της δημοκρατίας.

Ένα σημαντικό θέμα που σχετίζεται με τις επαναστάσεις, σ' εκείνα τα χρόνια, είναι ότι οι λαοί μέσα από την επιθυμία για ελευθερία, ενδυνάμωσαν και στερώνωσαν την ιδέα του «γένους» και της «πατρίδας».

Όταν οι αυστριακοί εξάρθρωσαν την επαναστατική ομάδα του Ρήγα Φεραίου, ο μόνος που γλύτωσε τη σύλληψη ήταν ο Περραιβός. Αυτός δεν πτοήθηκε, αλλά πέρασε αμέσως στην τουρκοκρατούμενη Ελλάδα και έβαλε εμπρός το σχέδιο του Ρήγα αναλαμβάνοντας στρατιωτική δράση στην περιοχή της Ηπείρου. Εγκατέστησε το αρχηγείο του στην Πάργα πλαισιωμένος από άλλα σημαντικά μέλη της Εταιρίας, τον Παπά Ανδρέα Ιδρωμένο, τον Αθανάσιο Ψαλλίδα κ.α. Ο Περραιβός δεν υπήρξε μόνο σημαντικό πρόσωπο στην οργάνωση του αγώνα από στρατιωτική πλευρά. Είναι ο άνθρωπος που μόχθησε όσο κανένας άλλος για να διώξει τη νοοτροπία της «πατρίδας» μέσα από τους απαρámιλλους πολεμιστές του Σουλίου. Και να τους εμπνεύσει την ιδέα του έθνους και της πατρίδας.

Πρέπει να έχουμε υπόψη μας, ότι η έννοια της πατρίδας για λαούς που υπάγονταν μέσα στα πλαίσια πολυεθνικών και πολυθρησκευτικών αυτοκρατοριών όπως η Βυζαντινή και η Οθωμανική, παρέπεμπε στο γενέθλιο τόπο. Στους βίους αγίων για παράδειγμα, αναφέρεται ο γενέθλιος τόπος χωρίς όμως να προσδιορίζεται μια επί πλέον σχέση του βιογραφούμενου με τον τόπο. Αρχίζει να διαφαίνεται η διαφορά στα κείμενα που μας άφησε ο βυζαντινός Μανουήλ Παλαιολόγος. Αυτός επιδιώκει συνειδητά ή ασυνείδητα τη συγκρότηση μιας πολιτικής οντότητας στη βάση των πολιτισμικών συνόρων, της θρησκείας και κυρίως της γλώσσας.

Αυτές οι δύο αντιλήψεις για την πατρίδα: α) ως γενέθλιος τόπος μόνο, και β) ως οντότητα με βάση πολιτισμικά χαρακτηριστικά τη γλώσσα και τη θρησκεία, είναι που διευρύνονται με την προετοιμασία της ελληνικής επανάστασης, για να προστεθεί τώρα και η έννοια της

«πολιτικής κυριαρχίας».

Όμως η κυριαρχία προϋποθέτει τη διπλή σύγκρουση με την παράδοση: υλική και ιδεολογική. Οι επαναστάτες για να αναβαθμίσουν την πατρίδα, έπρεπε να συγκρουστούν όχι μόνο με τους τούρκους, αλλά και με το κοσμομάσπο και φαναριώτικο κατεστημένο το οποίο καθώς ήταν βολεμένο και με προνόμια από τους τούρκους, δεν ευνοούσε μια πατρίδα απελευθερωμένη. Αυτοί χρησιμοποιούσαν το φθαρμένο ιδεολογικό επιχείρημα ότι ο θεός αποφάσισε να είμαστε κάτω από την τουρκική προστασία!!!

Τον Περραιβό, λοιπόν που ήταν από τους πρώτους επαναστάτες που δούλεψε συστηματικά για να κάνει τους Έλληνες να δουν τον εαυτό τους πέρα από τα όρια της πατρίδας (ως ένα έθνος που έπρεπε να απελευθερωθεί συλλογικά), τον κυνήγησε ιδιαίτερα η ελληνική τουρκόφιλη παράταξη. Ο Μητροπολίτης Ιγνάτιος της Άρτας, και κατόπιν της Ουγγροβλαχίας, κατέδωσε συστηματικά τον Περραιβό τυπώνοντας μάλιστα και δυσφημιστικό φυλλάδιο γεμάτο κακοήθειες και ψεύδη, για να υποσκάψει το κύρος του αγωνιστή μέσα στους ραγιάδες.

Για τους Έλληνες υποστηρικτές των τούρκων, η αρχή της νομιμότητας, πήγαζε από τον βασιλέα (τον Σουλτάνο). Σε αυτόν (έλεγαν) ανέθεσε ο θεός την προστασία των Ελλήνων.

Αν διαβάσει κανείς, την ανακοίνωση που δημοσίευσε η μεγάλη Πύλη για να εξηγήσει τη θανάτωση του Πατριάρχη Γρηγορίου του Ε΄, όταν ξέσπασε η επανάσταση, θα δει ότι ο σουλτάνος επικαλείται το ίδιο επιχείρημα: Ότι η «Μωαμεθανική εξουσία και θρησκεία... έλαβαν την ύπαρξή τους θεόθεν προ υπερχιλίων ετών και θα διατηρηθεί μέχρι της συντέλειας του αιώνας, καθώς μας βεβαιώνουν άνωθεν οι αποκαλύψεις και τα θαύματα»!!! Η θανάτωση του Γρηγορίου του Ε΄ συνεχίζει το έγγραφο ήταν θεϊκή απόφαση. «Καθ' όλα τα φαινόμενα (γράφει η ανακοίνωση) ήταν και ο ίδιος αυτός ως αρχηγός μυστικός συμμετοχος της επανάστασης, και αδύνατον να μην αφανισθεί και να μην πέσει εις την οργή του θεού όλο σχεδόν το έθνος των Ελλήνων αν και μεταξύ τους είναι και πολλοί αθώοι».

Όπως θα δούμε στο επόμενο άρθρο την άλλη Παρασκευή, την ίδια αρχή της θεϊκής νομιμότητας πρόβαλαν και οι μεγάλες φεουδαρχικές μοναρχίες της Ευρώπης, με την «Ιερή Συμμαχία», για να σταματήσουν τα επαναστατικά κινήματα. Όλες οι μοναρχίες πρόβαλαν εύσημα θεϊκά, ενώ αντίθετα, οι επαναστάσεις, στηρίζονταν στην ανάγκη του αυτό-προσδιορισμού της ζωής των ανθρώπων.

Πρέπει να έχουμε υπόψη μας, ότι η έννοια της πατρίδας για λαούς που υπάγονταν μέσα στα πλαίσια πολυεθνικών και πολυθρησκευτικών αυτοκρατοριών όπως η Βυζαντινή και η Οθωμανική, παρέπεμπε στο γενέθλιο τόπο.